SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 29. JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, FEBRUARY 12, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 12-го ЛЮТОГО 1993. Ч. 29. РІК С.

Л. КРАВЧУК ВІДВІДУЄ ВЕЛИКОБРИТАНІЮ

Київ (УНІАР). — У вівторок, 9-го лютого, Президент України Леонід Кравчук вилетів до Великобританії на офіційну чотириденну візиту.

Перед виїздом Президент провів зустріч з англійськими журналістами, акредитованими в Україні та Росії. З приводу ратифікації Верховною Радою договору Старт-1, він сказав: „Я вважаю, що процес ратифікації договору Старт-1 у парляменті вивчається нормально. Іде внутрішнє і зовнішнє аналізування документів і ситуації, фінансові та організаційні питання, питання про безпеку України, як держави, котра позбулася ядерної зброї. Вже ухвалено декларацію з цього питання, заяви і постанови, якими підтверджено без'ядерний статус України. Курс Верховної Ради не змінився і підстав для цього немає. Ми звернулися до держав, які пов'язані з договором Старт, щоб вони дали Україні ґарантії безпеки — це, перш за все ЗСА і Росія. Але якщо Великобританія також погодиться виступити ґарантом, то ми сприймемо це з задоволенням".

Програмою візити передбачені зустрічі Л. Кравчука з королевою Єлисаветою II, переговори з прем'єр-міністром Джаном Мейджором міністром закордонних справ Даґласом Ґердом, підписання угоди про співпрацю. Кравчук має відвідати Европейський банк реконструкції і розвитку, зустрінеться з представниками українських організацій та відвідає Шотляндію.

Амбасадор Великобританії в Україні Саймон Гюманс заявив кореспондентам, що англійські бизнесмени виявляють обережність щодо вкладання капіталів в економіку України з причин невизначености характеру майбутнього ринку: чи буде він вільний, чи об'єднаний з центральною індустрією.

В резиденції прем'єр-міністра Великобританії Джана Мейджора на українсько-британських переговорах найважливішими питаннями були проблеми ядерної зброї та підтримка економічних реформ в Україні. „Для подолання економічної кризи Україні потрібні невідкладні дії, і хоча багато вже робиться, ми все ж розраховуємо на взаємовигідне співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями", — відзначив Президент Кравчук на зустрічі з членами управління Европейського банку реконструкції і розвитку. Зустріч закінчилася підписанням меморандуму про взаєморозуміння між Україною та ЕБРР.

Британська сторона вважає, що Україна повинна ратифікувати договір Старт-1 та приєднатися до договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Лондон і Вашінгтон вже надали ґарантії, що Україна не стане об'єктом залякування зброєю масового знищення, а в разі небезпеки з боку третьої держави ЗСА і Великобританія обіцяють надати українській стороні політичну підтримку.

Надано допомогу церковним установам

Львів. — Пресова служба представника Президента України у Львівській області розповсюдила інформацію про надання матеріяльно-фінансової допомоги у розмірі 1 міл. купонів (665 дол.) Духовній Семінарії св. Духа Києво-Галицької митрополії УГКЦ, а також 250,000 купонів (165 дол.) Львівському Філософсько-Богословському Інститутові Чину Святого Василія Великого у Крехові.

Це перша благочинна акція зі сторони влади по відношенню до Церкви з часу повернення глави УГКЦ в Україну.

КРИМ ЗАЛИШАЄТЬСЯ З УКРАЇНОЮ

Симферопіль (УНІАР). — Столицю Автономної Республіки Крим 4—6-го лютого відвідав прем'єр-міністер України Леонід Кучма. Він ознайомився з працею виробничого об'єднання Севастопільський морський завод ім. Серго Орджонікідзе, зустрівся з директорами підприємства, представниками Союзу підприємців і орендарів, командуючими і членами військових рад Чорноморської фльоти і військово-морських сил України, з членами президій, керівниками Верховної Ради Криму, державних адміністрацій Криму і Севастополя. Відвідав він також і Керч.

Голова Верховної Ради Криму Микола Багров заявив журналістам, що Л. Кучма прибув на запрошення Президії ВР Криму. Виступаючи перед кримськими депутатами всіх рівнів Л. Кучма різко критикував деяких господарських керівників Севастополя, які „гальмують виробництво, безпідставно висувають так звані об'єктивні причини". „Ми стали на твердий шлях відновлення управління державою, відновлення економічних зв'язків з Росією та іншими країнами колишнього СССР. Ми також намагаємось відновити зв'язки з країнами Ради економічної взаємодопомоги".

Прем'єр-міністер підкреслив, що не варто сподіватися великих інвестицій з-за кордону. „Шлях до порятунку — тільки власні сили", — підкреслив він. На його думку, в першу чергу треба закінчити економічну війну з Росією. Водночас він категорично відкинув звинувачення України „в усіх смертних гріхах". „Адже Україна, скажімо, не сама вийшла з рубльового простору, а її виштовхнули з нього 1-го липня 1992 року, коли Росія заблокувала фінансово-банківські розрахунки з нашою молодою державою". Однак він ствердив, що єдиного рубльового простору все одно бути не може і що всі нові держави незабаром введуть власні валюти.

За станом на 1-го січня 1993 року російські підприємства винні українським 5,30 біл. рублів, а українські підприємства винні російським понад 200 біл. російських рублів.

Багато уваги прем'єр-міністер приділив економічному розвитку Севастополя і розповів, що вже є проєкт бюджету міста на 1993 рік, згідно з яким 85 відсотків дотацій містові дає Україна і лише 15 відсотків будуть використовуватися з резерв міста.

По закінченні поширеного засідання Президії Ради Міністрів Криму, М. Багров заявив журналістам: „Ми остаточно з Україною".

Україна запротестувала проти указу Б. Єльцина

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 9-го лютого, пресовий центр Міністерства Закордонних Справ України поширив заяву, якою опротестував указ президента Росії Боріса Єльцина з 8-го лютого про державну власність колишнього СССР за кордоном. Як сказано в заяві МЗС України, „будь-які односторонні рішення щодо самостійного визначення свого статусу як спадкоємця СССР суперечить нормам міжнародного права і призводять до порушення прав інших держав — суб'єктів колишнього Союзу ССР". В заяві підкреслено, що країни СНД погодилися надати можливість Росії продовжити тільки членство в ООН, включаючи постійне членство у Раді безпеки та інших міжнародних організаціях.

Міністерство закордонних справ України отримало ноту від міністерства закордонних справ Росії щодо порядку в'їзду іноземних громадян до Росії. Віднині громадяни колишніх совєтських республік можуть в'їхати до Росії лише за наявности в'їздної візи, отриманої в російських консулятах. Про це повідомив начальник консульського управління МЗС України Петро Сардачук.

Прикордонними службами встановлено, що в січні цього року державний кордон України переїхало 800,000 осіб, з яких 128 затримано за різні порушення.

Понад 1,000 осіб мали при собі чужі, або фальшиві документи. Вилучено контрабандних товарів на 3 міл. карбованців.

СЕМІНАР В ДІТРОЙТІ

Дітройт. — Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" і Окружний Комітет УНСоюзу в Дітройті влаштовують семінар на тему „Плянування майном і про життєве забезпечення" з участю Андрія Михаловича, партнера правничої фірми „Ґалів, Сіціліяно і Михалович" та Роберта Кука, директора Забезпеченевого Відділу УНСоюзу. Семінар відбудеться у неділю, 21-го лютого о год. 3-ій по полудні в залі початкової школи Непорочного Зачаття, 29500 Вестбрук у Воррен, Миш. Вступ вільний.

У Ню Йорку вшанують М. Лисенка

Джерзі Сиmі, Н.Дж. (Г. Колесса). — З історії нашої культури ми знаємо, з якою зворушливою теплотою відзначав народ ювілейні дати великого сина України Миколи Лисенка. Ці відзначення завжди перетворювалися в справжні музичні свята. Так було колись і так є сьогодні.

До нашої редакції дійшла вістка про підготову ювілейної конференції, присвяченої Миколі Лисенкові, яка проводитиметься відомим науковим центром — Українською Вільною Академією Наук у ЗСА. Ми запросили до редакції д-р Тамару Булат, вболівальницю лисенкознавчої справи взагалі та натхненного організатора цієї конференції, і попросили її відповісти на наші запитання.

Лисенкознавець д-р Т. Булат розповідає в редакції „Свободи" про заплановану конференцію.

Г.К.: — Як, на вашу думку, відбувається поширення знань про творчість Миколи Лисенка сьогодні і що нового можуть сподіватися слухачі, які прийдуть до Українського Інституту Америки, щоб вшанувати пам'ять великого композитора?

Д-р Булат: — Це ви добре сказали — „поширення". Адже маємо задумуватися над тим, що знаємо і як популяризуємо творчість репрезентатора української культури. Чи володіє більшість нашого народу знаннями про те, в чому полягає новаторська сутність творчості композитора? Адже Лисенко виробив не індивідуально абстрактний, а композиторський народнонаціональний стиль. Його авторська мова приналежна характерові української музичної лексики. Пізнання і засвоєння її, а до того ж творче засвоєння, є не таким легким процесом, а особливо коли він (процес) втягнений в орбіту загальномовної політики. Маємо визнати, що популяризація всього, створеного Лисенком, відбувається, але в якомусь применшеному вигляді. Не розтягуючи своєї арґументації, вкажу лише на один ганебний — інакше його не назвеш — факт відсутности опублікованого повного зібрання творів композитора. Від повноти наших знань проляже ширший шлях до популяризації його мистецької індивідуальности як одного з феноменів українства серед інших народів. Тепер відкрилось чимало нових, принципово важливих фактів із творчої біографії Лисенка, які вкладаються в певну, хоч і скомпліковану, систе-

(Закінчення на стор. 4)

Ф. Міттеран пропаґує демократизацію у В'єтнамі

Ганой, В'єтнам. — У вівторок, 9-го лютого, президент Франції Франсуа Міттеран приїхав у В'єтнам. Це перша візита в цю країну керівника західньої держави після захоплення Південного В'єтнаму комуністами в 1975 році. Місія Міттерана спонукана намаганням Франції встановити нові стосунки з країнами Індокитаю — Ляосом, В'єтнамом і Камбоджею, які до середини 50-их років були французькими колоніями.

Після першої рунди переговорів з в'єтнамськими лідерами Ф. Міттеран відвідав меморіяльний комплекс в Дієн Бієн Фу, де в 1954 році загинуло 14,000 французьких вояків. Після того французьке колоніяльне панування у В'єтнамі закінчилося.

Спостерігачі уважають, що головною метою візити президента Франції є демократизація та економічні взаємини. Саме тому Міттеран прибув до В'єтнаму з численними представниками французьких бизнесових кіл. Напередодні візити Міттеран запевнив, що Париж допоможе Ганоєві відбудувати занепалу економіку. Радіо „Голос В'єтнаму", коментуючи візиту Міттерана, сказало, що тепер „Захід бачить, як щиро проводить В'єтнам політику відчинених дверей, йде курсом оновлення і хоче приєднатися до світової економіки". В останні роки В'єтнам дозволив великі закордонні інвестиції у свою економіку, що входить у програму лібералізації загальної господарки.

Франція скасувала торговельне ембарґо і унормалізувала стосунки з В'єтнамом у 1989 році, після того, як в'єтнамські війська вийшли з сусідньої Камбоджі. Відтак обидві країни підписали ряд важливих економічних угод, в тому числі договір, згідно з яким уряд Франції ґарантує інвестиції французьких промисловців у в'єтнамську економіку. Тепер Франція є третім за обсягом закордонним інвестором у В'єтнамі.

З В'єтнаму президент Франції поїде до Камбоджі.

Електронічні компанії створюють новий спосіб зв'язку

Маунтен В'ю, Каліф. — Агентство Ассошієйтед Пресс повідомляє, що найбільші у світі фірми електронічної апаратури заснували безпрецедентне спільне підприємство для виробництва цілком нового способу зв'язку — так званих „персональних комунікаторів".

Нове підприємство називається „Дженерал меджік", а в створенні його беруть участь компанії Еппл комп'ютер, Соні, Моторола, Мацусіта електрік індастріал, Філіпс консюмер електронікс і Америкен телефон енд телеграф.

Персональний комунікатор — це портативний прилад, який об'єднає в собі звичайний телефон, факс-машину, електронічну пошту та інші способи зв'язку на віддалі. Робота над цим апаратом провадилася в надзвичайній таємниці протягом двох років.

У СВІТІ

ДЕЛЕҐАЦІЯ СЕРБСЬКОЇ Країни відмовилася прибути до головного бюра ООН в Ню Йорку — з тієї причини, нібито її підступним чином хочуть допровадити до Загребу, видати в руки хорватських властей і судити як воєнних злочинців. Насправді ж співголови координаційного комітету мирної конференції в питаннях балканського конфлікту Сайрус Венс і Дейвид Овен запросили лідера Сербської Країни Горана Гаджіча прибути в ООН для переговорів з представниками Хорватії.

ПО ВСІЙ ФРАНЦІЇ проходять багатотисячні демонстрації проти расизму і ксенофобії, за надання рівних прав громадянам всіх національностей. Ініціяторами проведення цих акцій були п'ять провідних французьких організацій, які борються проти будь-яких проявів расизму — Рух проти расизму і за дружбу між народами, Міжнародна ліга боротьби проти расизму і антисемітизму, організація "SOS — расизм", Федерація асоціяцій солідарности з робітниками-іміґрантами і Французька рада асоціяцій іміґрантів. Ідею демонстрацій підтримали 140 політичних, профспілкових і громадських організацій Франції. В паризькій, найбільш масовій, маніфестації брали участь представники Німеччини, Голляндії, Італії й Еспанії.

РІК УТВЕРДЖЕННЯ самостійної державности не приніс для Росії ясности ні в економічних, ні в політичних питаннях. До такого висновку прийшло багато відомих політиків, громадських діячів, вчених, письменників, мистців. У спеціяльному зверненні вони підтримали ідею скликання Установчих зборів, які, на їхню думку, здатні вивести країну з кризи. Звернення підписали Вадім Бакатін, Станіслав Ґоворухін, Олеґ Єфремов, Марк Захаров, Ніколай Коретніков, Лен Карпінський, Гаррі Каспаров, Елем Клімов, Марія Міронова, Ґавріїл Попов, Сєргєй Соловйов, Міхаїл Ульянов, Лідія Федосєєва-Шукшіна і Алєксандр Яковлєв.

ЮҐОСЛАВСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Добріца Чосіч призначив прем'єр-міністром країни чорногорця Радоє Контіча. Як відомо, його попередник, американський мільйонер сербського походження Мілан Паніч, зазнав поразки під час грудневих виборів, коли він боровся за пост президента Сербії. Р. Контіч в уряді М.Паніча займав пост віцепрем'єра. Нова конституція Юґославії вимагає, щоб пости президента і прем'єр-міністра займали тільки серб або чорногорець.

ВСЛІД ЗА ЧЕХО-СЛОВАЦЬКОЮ федерацією припинила своє існування чехо-словацька крона. Спільна грошова одиниця розділилася на чеську і словацьку крони. Від понеділка, 8-го лютого, на території Чеської республіки є чинні банкноти вартістю 100, 500 і 1,000 крон, а також цілком нова купюра номіналом в 200 крон із зображенням великого чеського просвітителя Яна Амоса Коменського. Причиною грошового розділу був різний рівень економіки двох країн. Як відомо, Словаччина у федерації весь час залишалася більш відсталою.

ЗСА ГОТОВІ ВТРУТИТИСЯ У КОНФЛІКТ В БОСНІЇ

Вашінґтон. — Адміністрація президента Билла Клінтона після тритижневого обговорення ролі ЗСА у балканському конфлікті повідомила, що готова оприлюднити плян, спрямований на припинення громадянської війни у Боснії. Згідно з цим пляном, ЗСА можуть післати в цей реґіон кілька тисяч військовослужбовців. Плян, який оприлюднив державний секретар Воррен Кристофер, включає аспекти дипломатичного, військового, економічного і гуманітарного втручання в балканський конфлікт. Відповідальним за здійснення пляну стане амбасадор ЗСА в НАТО Реджіналд Бартоломю.

Пресовий секретар президента Ді Ді Маєрс повідомила, що Вашінґтон ще не виробив конкретного пляну американської військової присутности у Боснії, але схильний застосувати необхідну силу для підкріплення будь-яких мирних ініціятив ООН. Неназваний член Уряду сказав: „Ініціятива рішучого і агресивного втручання ЗСА в боснійський конфлікт належить президентові Клінтонові". Сам Президент напередодні оголошення пляну підкреслив: „Я впевнений, що громадськість підтримає нашу політику. Я впевнений, що громадськість хоче від нас більшого і чекає, що ми поступимо розважливо".

На запитання про те, скільки вояків Президент має намір післати на Балкани, співробітник Білого Дому відповів, що Клінтон плянує післати туди американських вояків тільки в рамках сил ООН, які будуть добиватися здійснення мирного пляну Венса—Овена, які запропонували поділ республіки на 10 автономних областей. При цьому Адміністрація вважає, що у нинішньому вигляді плян ущемляє інтереси боснійських мусулманів і частково закріплює за сербами території, які вони захопили. Вважають, що на здійснення пляну треба від 15 до 25,000 військовослужбовців союзників. Політичні коментатори не наважуються передбачувати, якою буде реакція західніх союзників ЗСА з НАТО. Англія, наприклад, останнім часом висловлює сумніви щодо ефективности застосування сили.

ДОПОВІДЬ Є.СТАХІВА

Ню Йорк. — Відділ Української Американської Координаційної Ради в Ню Йорку влаштовує доповідь Євгена Стахіва на тему „Ситуація в Україні та Молдаві", як рівнож „Успіхи та недоліки сесії Української Світової Координаційної Ради, що відбулася в Києві від 22-го до 24-го січня 1993 року". Доповідь відбудеться у неділю, 14-го лютого, о год. 2-ій по полудні в приміщенні НТШ, 63 Четверта авеню в Ню Йорку.

В АМЕРИЦІ

РЕЧНИК БІЛОГО ДОМУ заявив, що, беручи до уваги сильні протести пенсіонерів, Уряд президента Билла Клінтона вирішив не брати під увагу замороження підвишок у виплатах соціяльного забезпечення, пов'язаних зі зростаючими коштами утримання, як одного із можливих засобів обниження державного дефіциту. У цьому випадку президент Б. Клінтон не послухав поради свого директора Бюджету Ліона Панетти, який пропонував однорічне замороження вищезгаданих підвишок у виплатах соціяльного забезпечення для пенсіонерів. Одначе це не виключає, що можуть піднести податки на прибутки із соціяльного забезпечення, що на думку деяких президентських дорадників може бути краще сприйнято, бо торкатиметься тих пенсіонерів, які мають інші приходи.

ПІД НАТИСКОМ закордонних автомобільних виробництв і деякого опору зі сторони Уряду президента Билла Клінтона керівники дітройтської „великої трійки" заявили у вівторок, 9-го лютого, що вони вирішили не вносити скарги в справі несправедливої автомобільної торгівлі, бо це означало б значне підвищення мита на імпортовані авта. Їхнє рішення — це приємний дарунок для покупців, котрим заощаджено підвищення автомобільших цін і полегша для нового Уряду, який був би змушений цю справу вирішувати негайно. Американські фірми вже й так звинувачують, як в ЗСА, так і за кордоном, що вони починають хилитися в сторону протекціоналізму. Урядові чинники заявляють, що жодного впливу на рішення автомобільної індустрії не мали.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ БІЛОГО Дому кажуть, що Уряд президента Билла Клінтона має на меті в кінці цього тижня подати нарис свого мирового пляну для балканського конфлікту. Одним із заходів у цьому пляні має бути пропозиція сворення мирової військової сили, щось на взір збройних сил, які стережуть незайманости мирової смуги між Північною та Південною Кореями. Одначе військові чинники з Пентаґону твердять, що за такою можливістю є найперше зобов'язання воюючих сторін припинити вогонь.

СТАРАЮЧИСЬ ДОТРИМАТИ одну із своїх передвиборчих обіцянок, президент Билл Клінтон особисто повідомив кореспондентів засобів масової інформації, що зменшує на 25 відсотків кількість працівників Білого Дому. Це позбавлення праці 350 осіб заощадить 10 міл. дол. Біда тільки в тому, що тут жертвами впали працівники на найнижчих рівнях, які не займають політичних постів. Це потягнення президента Б. Клінтона було сприйняте з дозою скептицизму, зокрема коли йдеться про республіканців, які заявили, що це все тільки символічні потягнення, бо той же Президент хоче додаткових 3 міл. дол. на вивінування нових місць праці для кількох десятків його нових політичних приятелів.

НЕЗМІННИМ ЗАЛИШАЄТЬСЯ наставлення Індії щодо проблеми ядерного роззброєння — воно має бути всезагальним. Про це заявив на пресовій конференції в Делі прем'єр-міністер Індії Нарасімга Рао. Коментуючи пропозицію Ісламабаду організувати п'ятисторонні консультації з участю ЗСА, Росії та Китаю з метою зліквідування ядерної зброї в південній Азії, керівник індійського уряду підкреслив, що така зустріч нічого не дасть, бо „частинне чи реґіональне роззброєння є безвартісним".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to: Svoboda

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Уряд Клінтона й економіка Америки

Минулорічна передвиборча президентська кампанія велася на тлі економічної рецесії й оберталася довкола економіки. Джордж Буш втратив був свою первісну велику популярність і програв вибори, бо злегковажив собі саму економічну кризу й викликав нею стривожені настрої найширших кіл суспільства. Цю ситуацію зручно використав суперник Буша Билл Клінтон, який найбільше часу й уваги присвячував саме економічним проблемам. Покликався на свій економічний плян, що його буцімто апробували представники світу фінансів, промислу і торгівлі в Чикаґо. Обіцяв, що він, як Президент призначив більйони на будову доріг та інші проєкти, що створять десятки тисяч варстатів праці, та що він зрівноважить державний бюджет, який від років виявляє астрономічний дефіцит.

Після невдачного першого тижня урядування президента Клінтона з присвяченням уваги справі жіночих абортів і служби у війську гомосексуалістів — повідомлено з Білого Дому, що в найближчих днях буде проголошений „економічний пакет", який охоплюватиме всі ділянки економіки, включно з проблемою державного бюджету. Створення Президентом Крайової „Економічної Ради" на зразок Крайової Ради Безпеки — це рішучо добрий жест, дармащо й без формального існування такої Ради кожноразовий бюджет складав не тільки один директор бюджету, але й у співпраці із секретарем фінансів та фахівцями-економістами. Вже у минулорічній передвиборчій кампанії говорилося, що Клінтон зрівноважуватиме федеральний бюджет так, як це робив на терені стейту Аркенсо: підвищенням різних податків. Підвищення податків на алкоголеві вироби й тютюн вдарило би тільки користувачів тих продуктів, дармащо тютюновий промисел утримує у Конґресі велике „лаббі", яке боронить інтересів плянтацій тютюну. Але підвищення цін на ґазоліну й оливу на огрівання домів викликало б напевне голоси протестів. Президент Клінтон обіцяв був усім у виборчій кампанії, що обнизить податки „середньої кляси", але тепер уже заявив, що з уваги на дефіцит федерального бюджету — такого обниження податку не буде. Можна здогадатися, що до Білого Дому прийшли численні протести проти підвищування податків, коли віцепрезидент Альберт Ґор проголосив заспокійливу заяву. Президент Клінтон мав плян „заморозити" висоту виплачуваних старечих пенсій від соціяльного забезпечення. Один з найповажніших сенаторів Демократичної партії Деніел Мойниген, сенатор із стейту Ню Йорк, колишній амбасадор ЗСА в Індії, негайно різко запротестував, звернувши увагу, що Уряд не може розпоряджатися фондами соціяльного забезпечення, що їх складають всі громадяни. Чуємо, що цей плян Президента вже закинено. Республіканські сенатори з їх головою Робертом Долом у проводі звернулися до Президента з порадою, щоб спершу радити над скороченням видатків і щойно після того — про конечність нових податків.

Обіцяти покращання економіки, збалансувати федеральний бюджет, стимулювати економіку і створити сотні тисяч нових варстатів праці — легко, і воно сподобалося виборцям. Але виконати це куди важче, як скасувати обмеження для жіночих абортів. Американський державний бюджет — це не тільки фінанси, але й політика, бо охоплює так звану закордонну допомогу — і культуру і зв'язки із стейтами і робітничі спілки і всі ті видатки, які стають предметом суперечки „за" і „проти". Тому передчасно нема чого радіти, що швидко буде проголошений „економічний пакет" — дебати на Бюджетовій комісії Палати Репрезентантів, опісля Сенату будуть тягнутися довгенько. Якщо тим часом підвищать податки — можна буде побачити реакцію нюйоркської біржі. Це поважна і складна справа.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА БИЛЛА КЛІНТОНА повідомив, що згідно з передвиборчою обіцянкою, вже в скорому часі буде знесено хворобу АІДС з листи заборон на в'їзд до ЗСА. Офіційні чинники Департаменту здоров'я і громадських послуг з цього приводу заявили, що взагалі зменшують цю листу, залишаючи на ній тільки заразливу туберкульозу. Інші недуги, включно з АІДС, сифілісом і проказою скреслюють, базуючись на тому, що ці хвороби припадково не розповсюджуються, а особи, що на них хворіють не є небезпекою для громадськости.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ Крайова рада дослідів опублікувала свій звіт, у якому стверджує, що епідемія АІДС мала дуже малий вплив на життя більшости американських громадян, тому що вона заатакувала найсильніше „марґінальні" групи. Все ж таки ця хвороба позначилася дуже сильно в тих околицях, де ці групи — гомосексуалісти, наркомани, вбогі та неосвічені — гуртуються. Для прикладу подають Ню Йорк.

Евген Іванців

ХТО Ж НАСПРАВДІ ДУМАЄ ПРО БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ?

I

У найближчі кілька місяців Парлямент України ухвалить, можливо, найважливіше рішення за весь час свого існування — про ратифікацію і приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. За цими, договорами від України вимагатиметься демонтаж 176 стратегічних ядерних ракет, розташованих на її території, і заборонятиметься розроблення або розгортання будь-якої ядерної зброї. Це рішення визначатиме саме існування України як незалежної суверенної нації.

Потрібно розуміти, що Україна не скорочуватиме свою ядерну зброю, а знищуватиме її. За договорами „Старт-1" та „Старт-2" Росія, сусід та історичний суперник України, збереже 3,500 стратегічних ядерних боєголовок, а Україна отримає сумнівні гарантії безпеки від З'єднаних Стейтів Америки. Український Парлямент повинен порушити питання про те, чи таке рішення відповідає ситуації.

Газета „Волл Стріт Джорнал" так не думає! 6-го січня в редакційній статті „Волл Стріт Джорнал" констатує: „Деякі російські парляментарі хочуть відновити Російську імперію, і наскільки простіше це буде зробити, якщо дві найбільші республіки колишнього Совєтського Союзу змушені будуть роззброїтися на своїх кордонах". Далі говориться, що „немає ніякої впевнености в тому, що реґіон буде стабільніший, якщо всі ядерні сили перебуватимуть у руках Росії", але саме „протилежна ситуація правдоподібніша". Фінансова газета також докоряла ЗСА, заявивши, що „Україна була вилучена з усіх значних перегозорів, і ставлення до неї було як до сателіта Росії".

У статті, яка вийшла у „Вашінгтон Таймс" 12-го січня, Френк Ґаффній пише, що „Україна є однією з найважливіших країн Европи після „холодної війни", і що настав час змінити припущення про те, що інтереси ЗСА й Заходу будуть обов'язково краще забезпечені, якщо наполягати на тому, щоб Україна передала Росії усю свою ядерну зброю далекої дії". Він також наголосив, що політика З'єднаних Стейтів Америки відносно України не змінилася з часу славетної промови президента Буша в Києві 1-го серпня 1991 року, в якій він „ставив під сумнів здоровий глузд українців, які прагнули незалежности від Москви і енерґійно наполягав на тому, щоб Україна поклала край своїм націоналістичним прагненням і залишилася частиною Совєтського Союзу".

Але далеко не всі журналісти розуміють законну потребу України в ґарантіях безпеки. У редакторській статті за 11-те січня ц. р. „Ню Йорк Таймс" пише: „Київ також шукає американських ґарантій безпеки супроти Росії. Але з боку Вашінгтону було б конче нерозумно їх надати. Це б обов'язково образило російських націоналістів, які вже дуже незадоволені зменшенням ролі Москви". Іншими словами, безпека України є менш важливою, ніж образа російських націоналістів.

Якщо те, що пише американська преса, є просто важливим, то позиція Уряду ЗСА має життєве значення. Минулого тижня, коли представник Державного департаменту офіційно запевняв пресу, що „З'єднані Стейти не відхилили вимоги України", інші офіційні особи кажуть пресі зовсім інше. Як повідомив „Вашінґтон Пост" 7-го січня ц. р., один з вищих американських урядовців сказав: „Ми не збираємось торгуватись за їхні голоси ані підвищувати ціну". 8-го січня „Вашінґтон Таймс" повідомила, що на думку представника Державного департаменту, який проводив переговори з делеґацією Тарасюка, „Вже давно настав час для них ратифікувати ці речі". З підказки саме цих урядових осіб Державного департаменту „Ню Йорк Таймс" надрукував згадувану статтю.

Це були ті ж самі урядовці з Адміністрації, які писали промову Буша в Києві. Саме їх цитувала газета „Філядельфія Інквайрер" 27-го жовтня 1991 року: „Ми не маємо ніякого наміру визнавати їх (Україну). Ми просто не будемо цього робити. Будь-яка країна не може автоматично просити нашої допомоги, якщо вона просто відщепилася від Совєтського Союзу". Навіть після здобуття незалежности, ці урядовці продовжували неґативно зображувати Україну своїм кореспондентам. 24-го квітня 1992 року аґенство Ройтерс повідомило, що урядовець з Адміністрації, який побажав залишитись названим, говорячи про економічну допомогу Україні, заявив: „Ми не збираємось викидати гроші в щурячу нору, і поки вони (українці) не зроблять того важкого вибору, що його зробила Росія, вони будуть щурячою норою".

Закінчення буде.

Микола Вірний

„Вікно в Америку"

Глядачі щиро відгукнулись на першу телепередачу „Вікно в Америку", яку 9-го січня цього року почали передавати американські державні установи міжнародного спілкування „Голос Америки" і „Ворлднет". Загальна оцінка цієї півгодинної телепрограми українською мовою дуже позитивна. Проте, є й деякі критичні завваги, поради, побажання тощо.

Так наприклад, історик, д-р Марта Богачевська-Хом'як, яка цього року є професором Київського університету та її дві доні Таня, аспірант політичних наук, і Дора — голова Центру Творчого Телебачення в Києві, вважають, що „відчувалась потреба більшої інформації про самі українсько-американські переговори та обговорення дискусій у ЗСА навколо ядерної політики України".

На їхній погляд, „особливо добрий" був ведучий Петро Фединський, хоча повинен почуватись певніше. Адріян Кармазин, за їх словами, „природний репортер", якого слід використовувати якнайбільше у живих програмах. Слушна заввага також, що „у сеґменті про нюйоркську біржу не було фокусу та що треба мати повніші сеґменти про життя в Америці, які віддзеркалювали б американський спосіб життя, а не лише окремі події з життя української громади".

Цікаві погляди висловлюють й інші професіоналісти України, які бачили першу телепередачу „Вікно в Америку". Слушно звернув увагу на ущільненість новин відомий мистецтвознавець проф. д-р Дмитро Степовик з Інституту Мистецтвознавства Академії Наук України: „новини подаються так 'щільно', що одна вістка буквально 'наповзає' на наступну — створюється враження великого поспіху, від чого губиться змістова цінність інформації, яка не встигає 'осісти' у свідомості глядача".

Не до вподоби йому і контрасність новин у програмі. Проф. Д. Степовик пропонує в музичному оформленні орієнтуватися не лише на модерні ритми, а й на легку й клясичну музику. Професор уважає, що політичні, наукові, культурні новини треба групувати, а не подавати перемішано, та ще й так щільно. З цим, очевидно, можна не погоджуватись і погоджуватись. Все залежить від важливости тієї чи іншої новини.

Можна і треба не погодитись з висловом про „професійну змонтованість". Що „сюжет з „Українським Різдвом у Вашінґтоні" чи не найкращий у всій півгодинній програмі... і вичерпно прокоментований паном Кармазином" годі заперечувати, але казати, що він професійно змонтований зайве. Все монтувалось професійними людьми, але в цьому випадку продукт був далеко непрофесійним. Адже, схоплене об'єктивом телекамери має доповнити коментар чи інформацію репортера, правда? А тепер скажіть, чи ви бачили зовні православну церкву, а радше катедральний собор чи не єдиний в світі, побудований в пам'ять жертв Чорнобиля? Не бачили. Уявіть, що репортер не говорить про святкування Різдва Христового з того, що ви бачили в православному храмі можна було б зрозуміти, що це Різдвяна Служба Божа? Ні. Чи бачили виповнений вірними храм всередині, чи чули співи колядок?

Отож, щоб такі сюжети були професійними від початку до кінця, то беручи до уваги, що йдеться про віру людей, варто завдати труду і проконсультуватися з священиками. Тут, як і в іншому відчувається відсутність режисера, не продюсера, а режисера.

З похвалою говорить про першу телепередачу доктор філологічних наук Федір Погребенник. На його погляд вона є „цілісне політичне і громадсько-культурне явище". Радить це вікно „ширше відкривати на різні аспекти життя — соціяльні та інші, не надаючи пріоритету політичним справам". Він, як й інші глядачі, хоче докладніше знати про культурне, наукове і товариське життя американських українців, про їхній вклад у розбудову культури ЗСА тощо. При цьому він згадує про таких визначних діячів культури, як наприклад скульптор Архипенко, оперний співак Плішка.

Побажання виправдані. Американські українці таки мають чим похвалитись в різних наукових чи культурних ділянках. Адже не даремно Президія Академії Наук України присудила звання дійсних членів Академії Наук цілому рядові вченим з різних ділянок науки і техніки.

Дуже гарні враження про першу телевізійну передачу „Голосу Америки" і „Ворлднету" має Андрій Бережний: „Перше з'явлення на ТВ екранах України півгодинної програми вістей 'Вікно в Америку' можна коротко схарактеризувати як цілковитий успіх".

Цього справді не заперечиш, хоч кожний з глядачів, ба навіть кожний з редакційного колективу може мати своє побажання щодо формату, сюжетів, компонування. Одні звикли до солдатщини і до строїв, відповідно до чинів: першим все найважливіше в політичному житті ЗСА, потім у світі, а далі в залежності від подій підуть новини з економіки, науки, обов'язково кримінальні новинки, природні катастрофи, а на закінчення не інакше, як тільки спорт і погода.

Одним подобається мати після серйознозмістовної новини якусь легкого жанру вістку, а інші суворо триматимуться консервативних традицій. Одним буде подобатись Петро Фединський, а іншим Ярина Калиниченко.

Дехто не хотів би бачити, наприклад, повідомлення про Нурєєва чи Преслі, забуваючи, що україномовна телепередача „Вікно в Америку" подає не тільки сьогоднішні новини, але й найважливіше за минулий тиждень, байдуже чи про це вже повідомляла Москва чи Київ. Загальнолюдського значення новини подаватимуться всіма станціями засобів інформацій світу.

Підсумовуючи можна тільки привітати перший успіх колективів „Голосу Америки" і „Ворлднету" і їхніх керівників. При цьому не забуваймо, що навіть найменший успіх здобувається наполегливою працею і тільки наполегливою і тривалою працею над собою і над текстами.

Микола Бараболяк

МІЖ ПРИМАРОЮ — СНОМ І ДІЙСНІСТЮ

Ніщо не передасть правди так яскраво як добра сатира. Цього засобу вжив відомий письменник Олег Чорногуз, щоб заговорити про ситуацію в Україні і провідних її політичних діячів. Зробив це Чорногуз у сатирі, в якій переповів свій сон під Новий рік. Вмістила цю сатиру „Літературна Україна" в числі за 14-те січня під заголовком „Ньюсон".

Сниться Чорногузові, що він у якійсь фантастичній Швайцарії, де зібрались всі важливі персонажі нинішньої України. Вони наче дефілюють перед ним. У цій дефіляді Чорногуз на першому місці бачить Вячеслава Чорновола. Чому якраз його? Він малює це так: „Попереду сам пан Чорновіл. В обнімку з паном Драчем. Перший замість синьо-жовтого прапора несе на плечі з десяток різнокольорових дрібненьких прапорчиків. Кожен прапорець нібито кожного нью-кантона: донбасівський кантон, кримський, буковинський, закарпатський, подільський, поліський, волинський, галицький, чорноморський у — вигляді не то тризуба, не то якоїсь іншої триєдиної комбінації, — чорноволівський кантон. Позаду хтось із колишніх рухівців несе колишню карту колишньої держави". Ось як представив Чорногуз Чорноволові „федералістичні" ідеї. Можливо, що це вийде конечністю в певних політичних умовинах, але, на мій розсуд, виходити з тим передчасно було ледве чи політично розумно. То Чорноволові „дісталось" від Чорногуза заслужено.

Якось невиразно з'ясовує Чорногуз постать Івана Драча: він іде поруч Чорновола, „розмахує останньою бутафорною ядерною бомбою і в меґафон запевняє світ, що ми перші оголосили цю 'нову Швайцарію' (читай Україну) позабльоковою, позаядерною, позаоонівською. Уся планета Драчеві аплодує... під марш 'Ще не вмерла' ". Не вповні розумію, що Чорногуз хоче висловити про Драча, виглядає мені, що закидає йому, що він надто потурав урядові Фокіна.

Як бачить Чорногуз у тому сні український народ у цілому? Пише: „Народ дуже скромний..., найінтелегентніший, найсором'язливіший. Настільки сором'язливий, що соромиться навіть своєї мови, щоб не образити сусідів. Тому розмовляє лише державною мовою. Мовою ... сусідньої держави". І далі нарікає: „Приклад тому дають парламент, держтелекомпанія і прем'єр-міністр із міністрами. А рядові люди, щоб не пасти задніх та вибитися в люди, висолопивши язика, повторюють слово в слово за своїми прем'єрами і міністрами". В іншому місці пише ще про це так: „Цікавий це народ, оригінальний, іншого такого дивовижного народу не найдеш: бідні, бо багаті, нещасні, бо добрі, дурні, бо розумні". Всі танцюють. У тих народних гуляннях вирізнюється „група-239". Вона особливо жвава. Чітко вражають Чорногуза у тому маривісні черги перед „швайцарськими банками". В товпі бачить теж лідера українських комуністів, перелицьованих на соціялістів, Олександра Мороза, але називає його „нашим". У якому сенсі?

Чорногуз розповідає про сон, тож його розповідь мусить виходити хаотична. Все ж вона дуже промовиста. Ось що пише він про фінансові надужиття і хто в те вмішаний: „Стояли в банківських черчах фокіни і масики, симоненки і горюнові. Продавали Україну (в тексті Нео-швейцарію) оптом і вроздріб. Продавали її сильні світу того, продавали її і маленькі фокінчики, швайчики, масички, гетьманчики і зовсім маленькі горюновчики... стояли міняйли біля національних банків. Міняли купони на 'масоли'. За двох 'масиків' давали трьох 'фокіних'. (На тяк впливи і розмір надужить колишнього прем'єрміністрів — Фокіна і Масола). За вісім 'фокінів' давали тенісну ракету і пару шортів з імпортним мідяком на гузниці ... Торгували всім наліво і направо. Обмінювали за виступи, промови, вивіски і ліцензії. За дозволи на виїзд з України і в'їзд до неї. За купівлю і продаж". Потім прийшла у сні бійка. Бились усі; бились демократи і партократи, новоукраїнці зі соціялістами, зелені з червоними. Перемагали партократи і соціялісти. Викликали прокурора, щоб поглянув на порушників правопорядку. А він виявився сліпий; ходив з паличкою з більмами на очах в прокурорській перуці. Триває різанина за владу, а він тільки паличкою об тротуар тук-тук". Так — пише Чорногуз — протидіє нинішня виконна влада порушенням законів всякими ворогами, яких він перелічує. Ці вороги визнають тільки владу Росії, яка покищо перехідно під узбеками, татарами, литовцями й іншими народами. Все жде, що незабаром прийде „соєдинєніє всіх русских земель" від Аляски через Варшаву по Гельсінки".

Що на те все наш Пре-

(Закінчення на стор. 3)

Владислав Клех

МОЯ ПЕРША ВИСТАВА В ТЕАТРІ В. БЛАВАЦЬКОГО

I

Вліті 1947 року я дістав офіційне запрошення від Володимира Блавацького, до співпраці в його театрі в Реґенсбурзі. В той час я працював у театрі „Розвага" в Новому Ульмі (ан Донау), на чолі якого були д-р Мирослав Антонович, музичний керівник та композитор-диригент, режисер полковник Мандзенко-Сірий. З тяжким серцем я розлучався з друзями Ульмівського театру, адже я був одним із його засновників.

Нема що і казати, для мене, тоді ще зовсім молодого сценографа, дістати запрошення від видатного заслуженого режисера-актора В. Блавацького — було „Усміхом Мельпомени". Не дивлячись на те, що я вже встиг назбирати немалу течку добрих та похвальних рецензій на мої оформлення в Ульмівському театрі, дістати запрошення від В. Блавацького, саме тоді, коли цей театр, без сумніву, був одним з найкращим ансамблів в Німеччині. було для мене особливим досягненням. Та й не дивно, — цеж були ліпші актори Львівської Опери та Драми: В. Левицька, Е. Курило, Л. Шашаровська (Чепіль), Е. Дичківна (Блавацька), В. Шашаровський, М. Степова, Б. Паздрій, В. Королик, Ґ. Левицький, Н. Горленко, М. Мельникова, А. Теплий, В. Мельник, Р. Тимчук та інші імена, які вже затратилися у пам'яті. В склад театру входила невелика, але добре „зіграна" оркестра під батутою композитора-диригента Я. Барнича, теж ще з „добрих" старих часів. Із тих, що залишилися в моїй пам'яті — це в першу чергу: В. Чепіль — (чельо-саксофон), був талановитим музикантом, крім того був надзвичайно товариською людиною, що для мене, в ці перші мої „кроки", в новому для мене оточенні, було дуже важливо, П. Прус — скрипка, Бунцлер — фортепіян, Сухар — прокошеніст та трубка, може ще хтось, але не пам'ятаю.

Мій приїзд був якраз у самий „розгар" праці, перед відкриттям нового сезону 1947—48 року п'єсою Дж. Форцано — „Подув вітру". В час мого приїзду всі мізансцени були „розведені", костюми викінчувалися, реквізит підібрано, вистава була майже готова — все крім декорацій. Після короткої „наради" з Блавацьким, я дослівно на „коліні" робив шкіци та креслив пляни будучого оформлення. Ще до мого приїзду, було частинно зроблено дещо з декорацій, але воно не відповідало задумові та вимогам В. Блавацького. І не дивно, те, що я побачив, було дуже примітивне і старомодне, більш з малярським підходом до розв'язання сценічного оформлення. В. Блавацький, зі своїм витонченим смаком і розумінням важливости відповідного сценографічного оформлення, цілковито відмовився від цього суто-реалістичного підходу, цього банального, наївного трактування вистави. Воно явно не відповідало вимогам Блавацького. Навіть в суто реалістичній п'єсі він знаходив „шляхи", як оновити, не просто змодернізувати, а зробити нове цікавіше, відійти від заяложеного штампу минулого. Все, що переходило через „призму" Блавацького — переоцінювалось, обновлялось, знаходило нові цікаві форми. Талант Блавацького відкривав нові, цікаві, досі недобачені іншими режисерами, багатства, заховані в п'єсі.

Так я опинився серед зовсім нових людей, славних акторів, перед — цим геніяльним режисером, з яким мені пощастило поділяти не один рік співпраці, спільного творчого горіння, не одну прем'єру, з великим успіхом, (що не раз підкреслювала критика). Ми дуже легко знайшли спільну лінію-напрямок, розуміючи один одного, майже без слів. Це пригадало мені влучний вислів Е. Дичківни-Блавацької: „що ми знайшли себе, як два зернятка маку у великій макітрі".

Від цієї першої моєї прем'єри, в театрі В. Блавацького, пройшов цілий ряд цікавих постановок. Але це не зараз і не в цих коротеньких спогадах, бож це тільки уривки з моєї книжки, де всі ці події, описані більш докладно. Приїхавши до театру з Володимиром Варварою, головним адміністратором, мене привітав В. Блавацький з групою акторів, які недовірливо приглядались мені. Видно я виглядав не дуже переконливо і мої здібності були під знаком запиту, тільки Блавацький, дуже щиро привітавшись зі мною, представив мене решті ансамблю; актори, музиканти, технічний персонал. що складався з двох робітників сцени та столяра, немов всі зібрались подивляти, оте „чудо", що має „рятувати" виставу.

Закінчення буде.

В ЕСТОНІЇ ЗАСНОВАНО Інститут прав людини. Він є неурядовою громадською організацією, покликаною контролювати дотримання прав людини в республіці, випрацьовувати відповідні рекомендації і поширювати об'єктивну інформацію про життя естонської спільноти.

Між примарою...

(Закінчення зі стор. 2)

зидент? Його представляє Чорногуз у масці, коли Плюща і Кучму без неї. Вірить більше у щирість цих двох, чим Кравчука? Кравчук малює так: „Сидить на хмаринці, звісив ноги у царських пантофлях (одну пантофлю привіз із Індії, другу — з Китаю) і замислився. Не довго думав, і швидко додумався: усіх, хто завалив попередні державні реформи, призначив президентськими радниками. А радників, які радили раніше, поставив надрадниками".

Яке майбутнє сниться Чорногузові? До чого йде? Чорногуз пророкує, що під час коли Президент спокійно обсервував звисока, з хмаринки, події, Україну залив мороз. Стало холодно, як у карцері ҐУЛаґу без в'язнів. Настала гробова тиша. Народові в тих морозах замість кожухів і валянок дарували „браслєти". Всім окрім соціялістів із комуністичними квитками, крім того кому кирку, кому тачку, жінкам по відбійному молотку. Відразу „приватизовано" цілі відтинки асфальтових доріг і залізничних колій. Жінки укладали шпали і співали бадьорі патріотичні пісні, очищаючи майданчик під фундамент світлої Будови з „вікнами до обрію", (в'язниці). Під марші Дунаєвського і пісні Лебедєва будували канал Дунай-Дніпро-Волга і аж до Сахаліна... А Президент з-поза рожевих хмар на все це дивився і очам своїм не вірив. А тим часом з його позабльокованої, позаядерної, позаоонівської держави виросла величезна держава: від Карпат по Охотське море, від берегів Льодовитого океану до степів Казахстану, зі столицею у Колимі, зі санаторіями-пансіонами для інтелектуалів на Соловках..." Чорногуз не кінчить на тому опис того, що бачив у сонній примарі, його опис „нового раю" дуже яскравий, а закінчується він тим, що якийсь „кубанський" козарлюга підняв цистерну з вином і замахнувсь нею на лідера української Соціялістичної партії Олександра Мороза. Той підскочив і цим штовхнув Чорногуза і так збудив його зі сну.

Що хоче сказати Чорногуз, а його устами і гурт „Літературної України"? Відомо, що Президент передав практично прем'єр-міністрові Кучмі виконавчу владу в державі та частину законодавчої, а себе наче поклав у тінь. Чорногуз малює Кравчука у масці і на хмарині. Уважав би, що Кравчук зневірився, охляв? — оце питання без відповіді. Тривожні питання. У печінках авторові Чорновіл. І загалом важкий песимізм віє з написаного. Сходиться це з останніми тривожними вістками з України. Чи ж би насправді мариво нової імперії під „імператором" Жириновським — загроза, якої не можна не брати поважно до уваги? Коли щораз краще усвідомлюємо собі, що частина правлячої верхівки в Україні грабує, де вдасться, щоб нажитись заки... Чи ж би сатира Чорногуза на сторінках „Літературної України", крик розпуки патріотів, тих, довкола цього заслуженого журналу? Голос журналістів, які були в авангарді визвольного руху після розвалу СССР! Мене дуже збентежило, що „Літературна Україна" надрукувала таку поважну осторогу.

У Фініксі вшанували пам'ять О. Гасина

31-го січня 1993 року в місті Фінікс, Арізона, після Св. Літургії в українській католицькій церкві отець диякон Василина відслужив Панахиду за спокій душі св. п. призабутого з-поміж перших лицарів Олекси Гасина, начальника генерального Штабу УПА в 1945—49 роках, який 44 роки тому був убитий кагебістами у Львові (31-го січня 1949 року) біля головної пошти. В Панахиді взяли участь понад 110 богомольців і представники Організацій Визвольного Фронту зі своїми прапорами.

Після Панахиди в малій залі при церкві відбулося скромне відзначення, яке відкрив ініціятор Ярослав Росола коротким вступним словом про лицаря Олексу Гасина і запросив до слова Катерину Росолу, яка прочитала доповідь про життя і участь у визвольній боротьбі — від юнацьких років до начальника штабу УПА в ранзі полковника — героя Олекси Гасина.

Народився Олекса Гасин 8-го липня 1907 року в селі Конюхів Стрийської округи в родині селян. Стародавнє галицьке село, колишнє поселення дружинників і княжих конюхів, не забуло свого історичного минулого. Жило ним, плекало його і творило нову історію. Малим хлопцем втратив рідну маму і разом з батьком, як найстарший син, опікувався молодшими братами й сестрою. Вступив у гімназію, добре учився, зокрема любив математику. Закінчив гімназію з відзначенням. Вже в гімназії брав участь в суспільному житті як член „Пласту" — 5-го куреня ім. Князя Осмомисла в Стрию. Згодом перейшов до другого куреня старших пластунів „Червона калина". Після матури в гімназії вступив, з пляном на майбутнє, до польського війська, де закінчив старшинську школу. Його великий вроджений талант до військових справ проявився на маневрах перед закінченням школи. Командуючий маневрами дав йому найвищу оцінку.

Бл. п. пластун-сеніор Осип Карачевський, який працював у канцелярії тієї школи, знайшов тайну характеристику Олекси Гасина такого змісту: „Надзвичайно талановитий, з феноменальними здібностями, орієнтацією, надається до всякого роду військової служби". Після школи отримав старшинський ступінь. В 1930 році був заарештований. Перебуваючи в тюрмі, видав сатиричний конспіративний журнал. Після виходу з тюрми поступив у політехнічний інститут у Львові. Там він познайомився і подружився з визначними провідниками ОУН Зеноном Коссаком, Грицаєм, Цурковським та іншими і вже ніколи з ним не розлучався. На шкільній лаві дружив зі Степаном Бандерою.

Революційна відвага ще не творить підпільника, вона мусить бути пов'язана з обережністю і постійним зважуванням ситуації. Поліція ніяк не могла доказати вину Олекси Гасина, хоч добре знала, що він неабияка особистість в українському підпіллі. Революційна боротьба О. Гасина чергувалася з арештами та погонею за ним поляків, потім німців і кагебістів, допитами і слідствами.

Поряд з революційною роботою багато часу присвячував культурно-освітній праці і фізичному вдосконаленню молоді. Він вважав, що сама революційна боротьба і діяльність ще не творять сучасну націю і будують державу. Не менш важливою є освіта, висока національна свідомість, принциповість, фізичний гарт і виховання патріотизму.

Олекса почав організовувати від рідного села Конюхова в Стрийському повіті, а то й поза ним, спортові гуртки та гуртки фізичної культури, виховував з юних літ молодь на зрілих, свідомих і відданих громадян. Разом з місцевим парохом о. Петрушевичем, О. Гасин проводив у читальні „Просвіта" прилюдні іспити з українознавства і так виховував нове молоде покоління. І тому не дивно, що був він авторитетом, брав активну участь в організаціях, в тому числі і в ОУН, до якої належав і ніколи не зійшов з дороги, якою він ішов у революційній боротьбі, що велася з рамени ОУН, а потім в УПА. Олекса Гасин постійно піднімався по військовій драбині, набуваючи знання і тактики партизанської боротьба з окупантами, яка велася роками. Олекса Гасин став поруч Головного Командувача генерала Тараса Чупринки-Романа Шухевича. В ранзі полковника, начальника Генерального Штабу УПА, він загинув на стійці, як герой-лицар УПА.

Наприкінці Катерина Росола сказала, що особистою кур'єркою в Олекси Гасина була молода Розалія Рошко, засуджена на 10 років каторги в Сибірі, яку пережила і повернулася на рідну землю. Розалія Рошко — мати Стефанії Рошко-Воробець, дружина члена Визвольного Фронту Михайла Воробця, живе в Омага, Небраска, спровадила свою матір з України до себе в Америку і вона живе тепер з ними в Омазі. Розалії Рошко належиться похвала і подяка за її віддану працю кур'єрки в УПА і за написані спомими з УПА.

Галина Маняко прочитала свій вірш „На площах Львова запеклася кров!", присвячений св. п. Олексі Гасинові. Галина Маняко сама походить зі Львова, знає добре Львів. Останні кілька слів про спомин з Кракова 1940 і 1941 року, коли відбувся Надзвичайний ВЗУН, де було вибрано нового голову ОУН С. Бандеру, сказав Микола Теслевич.

Микола Теслевич

Д-р К. Ровенчук — лінґвіст

Недавно молода українка успішно закінчила студії україністики та отримала ступінь доктора філософії.

Катерина М. Ровенчук, дочка св. п. Івана Ровенчука та Марії з дому Тимчишин-Сітар, виростала в українській патріотичній родині: батько родом з Гуцульщини, а мати уродженка Канади. Батьки відомі в громаді Дітройту як добродії української Церкви, української школи та громадських організацій і установ.

Молода Катерина виховувалася в українській атмосфері дому і в молодечій організації СУМ. Початкову і середню школу закінчила у Вест Блумфілді, Миш., та школу українознавства у Воррені, Миш. Продовж десяти років брала лекції фортепіяну у Б. Максимовича, а також вчилася гри на бандурі у П. Потапенка. Кілька років танцювала в групі Іванни Драґінди-Кульчицької.

В 1976—78 роках студіювала в Мишиганському університеті в Енн Арборі, де отримала ступінь бакалявра з лінґвістики. Ці студії включали загальну лінґвістику, серію шести курсів викладання англійської мови як другої мови, а також перську, китайську, французьку мови та українську літературу. В 1977 році була на літньому курсі в Гарварді, де вивчала історію України під керівництвом проф. Ореста Субтельного.

В 1979 році викладала англійську мову в Інституті Англійської Мови в Енн Арбор. В 1979—81 роках студіювала в Каліфорнійському університеті в Берклі загальну лінґвістику і там здобула ступінь маґістра. Її маґістерська праця була на тему: „Пониження голосних у в'єтнамській мові". Того ж року (1981) слухала курси славістики в Українському Вільному Університеті в Мюнхені, між іншим, курс проф. Юрія Шевельова з історії української літературної мови.

В 1984—92 роках Катерина працювала в докторській програмі в Мишиґенському університеті в Енн Арборі, а крім того чотири роки викладала там українську мову. В 1992 році отримала ступінь доктора славістики. Темою її дисертації була „Стандартизація сучасної української літературної мови (1909—29)". Головою дисертаційного комітету була проф. Ася Гумецька. В цій докторській праці подано опис і аналізи найголовніших лінґвістичних праць (граматик, правописів, лінґвістичних статтей та словників), починаючи зі словника Грінченка до правопису, який вийшов у 1929 році після правописної конференції, яка відбулася в Харкові в 1927 році. В дисертації автор розглядає конкретні лінґвістичні факти і події, які впливали на розвиток сучасної української літературної мови в перших десятиріччях цього століття. Краще розуміння цього періоду важливе не тільки для історії української мови, але також корисне у зв'язку з сучасним станом українського правопису і української літературної мови.

Слід згадати, що в тому ж часі, крім повищих студій д-р Ровенчук працювала в 1988 році з проф. Гумецькою над читанкою староукраїнської літератури (ще не опублікована). В 1989 році брала участь в лінґвістичній конференції в Москві, де читала доповідь англійською мовою на тему: „Чому американці не цікавляться постратикою?"

Взимку 1992 року д-р Ровенчук викладала в Львівському Університеті ім. Івана Франка курс пов'язаний з темою її докторської дисертації. Восени того року вона викладала там англійську мову. В цьому році д-р Ровенчук має запрошення того ж університету викладати семінар із стандартизації сучасної української літературної мови, як також буде читати курси англійської мови для студентів і для викладачів.

У липні й серпні 1992 року д-р Ровенчук працювала з проф. А. Гумецькою над читанкою сучасної української преси, яка має бути опублікована в 1993—94 роках. Також цікавиться семіотикою і підготовила статтю на тему „Тіні забутих предків: міт-текст-фільм", яка появиться незабаром у „Сучасності". Вона цікавиться також фольклористикою, особливо гуцульською, і вже відвідувала кілька разів рідний край свого батька, що дало їй велике надхнення до дальших студій.

Широкі зацікавлення різними галузями україністики зблизили д-р Ровенчук до України, де вона залюбки перебуває, роблячи свій вклад у розбудову самостійної української держави. Її зацікавлення мовою є дуже на часі; українська мова, після десятиліть нищення, переходить етапи нового розвитку. Напевно і в ЗСА поширяться студії української мови і літератури по університетах у цьому часі великих перемін у світі. В особі д-р К. Ровенчук українська наука здобула нову фахову силу, яка може багато прислужитися поширенню знань з україністики і в ЗСА, і в Україні.

Марія Квітковська

З великим болем і смутком повідомляємо, що у суботу, 23-го січня 1993 р., в Торонто, ненадійно відійшов у вічність на 58-му році життя наш дорогий

МУЖ І БАТЬКО

СВ. П.

МИКОЛА ХУХЛЕЙ — ЛИПОВЕЦЬКИЙ

народжений 27-го листопада 1935 року у Варшаві, Польща.

Приїхавши до Канади у 1952 році, М. Липовецький був членом Пласту, а відтак провідним діячем ДЦ УНР та сповняв керівну ролю в громадських організаціях оборони України та за звільнення українських політв'язнів в колишньому СССР.

ПОХОРОН бл. п. Миколи відбувся у вівторок, 26-го січня 1993 року, у катедральному храмі св. Володимира, а тлінні останки покійного спочили на українському цвинтарі св. Володимира в Оквіллі, Онтаріо.

Залишені у глибокому смутку:

дружина — НАДІЯ
дочка — ОКСАНА
члени родини в діяспорі і в Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на могилу св. п. Миколи Липовецького родина просить складати пожертви на Фундацію ім. Симона Петлюри і на потребуючих українських дітей у Бразилії через Українську Суспільну Службу в Канаді.

Перепоховання В. Авраменка

Лексингтон, Н. Й. (МК). — Ще в травні 1981 року помер у Ню Йорку Василь Авраменко, мистець балетмайстер і співтворець українського кіна.

Виготовляючи завіщання, було сугеровано бажання похоронення в рідному Стеблеві, де народився маестро Авраменко. Там також існує літературно-меморіяльний будинок-музей Івана Нечуя-Левицького. Директор музею Сергій Хаврусь повідомляє, що питання про похоронення вирішене в Сільській Раді, а місце для вшанування В. Авраменка і його архіву знайдеться у новостворюваному музеї на березі Росі, в будинку де зупинявся Адам Міцкевіч, а також Т. Шевченко, М. Костомаров, П. Куліш, О. Кониський та інші діячі.

Похорони на державному рівні очолені Міністерством Культури, під егідою Академії Наук — Інститутом Етнографії, що його очолює проф. д-р Олександер Костюк відбудуться 3-го травня 1993 року з участю священства, науковців та гостей із діяспори. Буде встановлено надгробний пам'ятник. Академія Наук заплянувала наукову конференцію.

Запрошується колишніх учнів, інструкторів шкіл народного танку В. Авраменка, кожного хто бажає вшанувати пам'ять великого маестра зголошуватись до: M. Kots, P. O. Box 33, Lexington, N. Y., 12452; tel., (518) 989 6228.

Маріян Коць

ПОТЕРПІВШИ ПОДВІЙНУ поразку з кандидатурами на генерального прокуратора у наслідок переступлення закону про прийняття на працю нелегальних імігрантів, Уряд президента Билла Клінтона увів нові норми у запитниках для кандидатів на державну працю. Тепер всі кандидати на сотні можливих місць праці, які підлягають сенатським схваленням, мусять відповісти на питання чи наймали вони на працю нелегальних імігрантів і чи переступили існуючі податкові закони щодо таких працівників. Джордж Стефанопулос, речник Білого Дому, на запити кореспондентів засобів масової інформації заявив, що у зв'язку з останніми подіями кандидати на президентські призначення у теперішньому Уряді будуть дискваліфіковані, якщо вони в останніх шести роках наймали для домашньої праці осіб, які в ЗСА перебувають незаконно.

80-ліття мґра В. Барана

Талант, дар голосу і любов до співу, захоплення образотворчим і театральним мистецтвом, правна освіта і високі почуття національного обов'язку, суспільної відповідальности та правопорядку визначили нашому ювілятові його життєвий шлях невтомної праці для загального добра, краси та справедливости. Тож в неділю, 24-го січня, у приміщенні Українського Культурного Центру в місті Воррені біля Дітройту його друзі, приятелі та представники численних товариств, організацій та установ влаштували визначному, заслуженому і багатогранному діячеві на нашій громадській і культурно-мистецькій нивах мґрові В. Баранові вдячне ювілейне відзначення.

Вхід ювілята на залю присутні привітали відспіванням „Многая літа", а ініціятор та керівник ювілейного відзначення інж. Василь Колодчин коротко з'ясував, що вшановуємо ювілята, який силу своєї індивідуальности й інтелекту присвятив праці не для добра власного, а для свого ближнього, громади, церкви і народу. Керівник програми представив дружину ювілята Оксану, якій також належиться наша не менша вдячність і пошана, синів проф. д-ра Юрія і д-ра Андрія та дочку мґр Богданну з їхніми родинами, брата д-ра Любомира та кузинку дружини Оксани Марту Наконечну.

Піяністка Марія Лончина-Лісовська вшанувала ювілята мистецьким виконанням прелюдії Барвінського та етюда Паганіні в обробці Ліста.

Про досі пройдений життєвий шлях ювілята розповів Зенон Василькевич. Ювілят народився в сім'ї Якима і Юлії 2-го лютого 1913 року в Дем'янові біля Бурштина на Івано-Франківщині. Гімназійну матуру склав у 1932 році в Рогатині, а правничі студії закінчив у 1937 році в Кракові. До 1939 року працював спочатку асистентом судді в Бурштині, а відтак в Івано-Франківську. Під час червоної окупації працював бібліотекарем у Бурштині, під час брунатної — в повітовому уряді, а пізніше перекладачем в УЦК. Воєнні обставини примусили його покинути рідний край і з 1944 року він жив в Австрії, де в 1948 році повінчався з майбутньою дружиною Оксаною. В 1949 році молоде подружжя еміґрувало до Філядельфії, а в 1951 переїхало до Лорейну біля Клівленду, де в 1957 році ювілят закінчив бібліотечні студії зі ступенем маґістра. Працю одержав у Дітройті і від того часу ввійшов у вир багатогранної громадської діяльности, яку веде і досі. Зрівноважене і гармонійне узгіднення своїх родинних обов'язків із культурно-мистецькою творчістю та громадським навантаженням поставило ювілята в перший ряд наших чільних громадян. Всі троє дітей закінчили високу освіту і стали визначними професіоналістами. Сам же ювілят тепер присвячує свій час головно кредитівці „Самопоміч", де він є головою кредитової комісії. Як голова культурно-громадського клюбу редагує „Дітройтські новини" і подає, переважно до „Свободи", рецензії на сольові, хорові та інструментальні концерти і театральні вистави, що відбуваються в нашому місті, відкриває та пише критичні огляди на малярські вистави в ґалерії „Еко". Рівночасно він є головою пресової комісії в Т-ві прихильників Руху, в УПСО — секретарем, а в Т-ві „Діброва" багато років був скарбником, а тепер — член управи. Дуже часто ювілят буває визначним членом громадських комітетів з окремими завданнями. Багато його дописів знаходимо в 766-сторінковій книжці „Українці в Детройті і в Мічіґані", яку видав місцевий Комітет 1000-ліття Християнства в Україні. Ювілят допомагає численним товариствам, організаціям і установам нашого міста у підготові та друкарській коректі різних видань, періодичних бюлетенів, одноднівок, оголошень та імпрезових летючок і програмок. Від шкільних і студійних літ ювілят співає у світських та церковних хорах і бере участь в аматорських та театральних гуртках. На еміґрації співав у славній „Ватрі" під керівництвом диригента Л. Туркевича в Австрії та у „Трембіті" в Дітройті під дириґентурою К. Цепенди, а пізніше д-ра Б. Кушніра. Свої досягнення в сольоспіві зберіг для нас та наших нащадків в записі на платівках. Завдяки знанні головних европейських мов, ювілят часто допомагав нашому студентському товариству при Вейн стейт університеті, зокрема на германсько-слов'янському відділі, влаштовувати літературні та історичні доповіді і зустрічі з представниками американського академічного світу.

Мґр Володимир Баран.

Свою багату і влучну розповідь про ювілята у віршовано-гумористичній формі відчитала М. Шехович.

З неменшим гумором і пошаною про багатогранність зацікавлень та праці ювілята римоване слово відчитала лектор української мови при Вейн стейт університеті мґр Віра Андрушків і передала йому від себе, від мґр Миросі Стефанюк, Христі Козак і Марти Савчук „промовистий портрет" виконання маестра Ярка Козака.

Залю прикрашав портрет-силюета ювілята у виконанні В. Дигдали.

Привіт та побажання ювілятові від Українського патріярхального світового об'єднання відчитала скарбник УПСО Марта Василькевич. Від кредитівки „Самопоміч" привіт і гумореску прочитав голова дирекції інж. Любомир Липецький. Від Т-ва Прихильників народного руху України та від станиці Братства колишніх вояків 1-шої Української Дивізії УНА поздоровлення зложив голова Т-ва Любомир Татух. Від Т-ва „Діброва" привіт та побажання подав д-р Юрій Ласка, пригадуючи, що ювілят був не тільки скарбником чи членом управи, а є серцем і душею Т-ва.

Лікар, меценат і редактор д-р Павло Джуль, вітаючи ювілята, подякував йому за співпрацю в численних громадських починах та вказав на його молодий вигляд, струнку поставу, вмілість писання та бистроту спостереження.

Привіти, побажання та грамоту від відділу УАК-Ради вручили ювілятові голова Зенон Василькевич і писар листів Роман Лазарчук.

Відзначення ювілята вшанували своєю присутністю отці ЧСВВ ігумен Максим Кобасюк і Вернард Панчук, який провів молитву і благословення з просьбою до Всевишнього, щоб мав ювілята і його родину в своїй опіці.

Від родини ювілята організаторам відзначення, а зокрема Лідії і Василеві Колодчинам, Марті і Зенонові Василькевичам, Всечеснішим Отцям, всім, що зложили привіти та побажання і всім присутнім подяку висловив син ювілята проф. д-р Юрій.

Наш ювілят мґр Володимир Баран теж подякував присутнім і, вважаючи приписану йому величину заслуг дещо перебільшеною, розказав про свої молодечі наміри стати суддею. Одначе воєнна хуртовина і її наслідки ці пляни перекреслили, але свою службу Богові і Батьківщині він старався виконати якнайкраще.

Роман Лазарчук

КИТАЙ ОПРИЛЮДНИВ список 3,370 товарів, на котрі він вирішив значно зменшити імпортові тарифи. Пільгове оподаткування стосується передусім нафтохемічного і шахтарського устаткування, сільсько-господарської техніки, вимірювальних приладів. Тепер імпортовий податок на цю продукцію складатиме 20—26 відсотків, а до цього часу він становив 80 відсотків. Зниження тарифів відбувається в рамках домовлень, досягнутих Вашінґтоном і Пекіном у жовтні минулого року. У висліді Китай зліквідує численні торговельні перешкоди на шляху ширшого проникнення американських товарів до внутрішнього ринку Китаю.

У ВІВТОРОК, 9-ГО ЛЮТОГО, гаїтські власті згодилися допустити на острів групу міжнародних спостерігачів. Досягнуте домовлення можна вважати помітним успіхом після річних невдалих спроб світової спільноти змусити гаїтських воєнних керівників провести демократичні реформи. Про угоду повідомили представники гаїтського прем'єр-міністра Марка Базена, проте їхня заява не подає деталів і покищо годі сказати, хто буде тими 500 міжнародними спостерігачами на Гаїті — працівники ООН чи представники Організації американських держав. Колишній президент країни Жан-Бертран Арістід, який після державного перевороту у вересні 1991 року мешкає в Европі, від коментарів утримався.

У Ню Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

му знання та уяви про композитора в інших народів. Про це буде мова на конференції.

Г.К.: — Дата 150-річного ювілею від дня народження композитора (1842—1912) була внесена до календаря пам'ятних дат ЮНЕСКО. Отже, вона трактується як подія світового, загальнокультурного значення.

Д-р Булат: — Цим разом Лисенкові уродини святкували в незалежній самостійній Україні. Лисенко передбачав свободу своєї батьківщини. Ця подія прийшла рівно через 130 років. У рік смерти Тараса Шевченка композитор дав собі священну клятву піти шляхом поета і будити піснею свій уярмлений нарід. Енерґодайна діяльність Лисенка — композитора, дириґента, фолкльориста магнетично впливала на його сучасників. Відчутна вона й дотепер. А особливо, коли запізнаєш людей, де культ Лисенка успадкований родинно. Це я відчула, коли вперше зустрілась у Києві з д-ром Марком Антоновичем з Монтреалю, внуком Володимира Антоновича, якого Лисенко назвав „голінним побратимом"; з Ольгою Сергієвою (з дому Косачів), яка живе тепер у Піскатавей, Н. Дж., в родині якої зберігаються дорогоцінні матеріяли лисенківської доби; з Уляною Любович—Старосольською (з Ню Йорку), володаркою світлини Лисенка з його власноручним дарчим написом її мамі Одарці Шухевич. Адже й ви, Галю, родинно пов'язані з нашим видатним фолкльористом Філяретом Колессою, прямим нащадком лисенкової справи. Не можу не сказати, що ініціятором ювілейної Лисенкової конференції, що готується, був новообраний президент УВАН д-р Марко Антонович.

Г.К.: — Якою особливістю буде відзначена ця конференція?

Д-р Булат: — Як ми знаємо із повідомлень преси, у Канаді і ЗСА відзначили ювілейну дату концертами і окремими доповідями. Але наша наукова конференція, яка відбудеться 21-го лютого о год. 2-ій дня, буде, очевидно, єдиним заходом універсального характеру. В ній виступлять науковці і композитори з України й Америки з доповідями на цікаві, не розроблені в лисенкознавстві теми. В історії УВАН це буде унікальний випадок, коли словесні твердження дістануть музичну ілюстрацію в живому виконанні. Завдяки допомозі Українського Інституту Америки конференція відбудеться у респектованій залі УІА з новопридбаним фортепіяно „Стайнвей". Хто прийде на конференцію, матимуть нагоду почути гру піяністки Людмили Марцевич, лавреата І-го Республіканського Конкурсу ім. Миколи Лисенка, проф. Київської консерваторії; співака Романа Цимбали, віолістки Галини Колесси, піяністки Марії Цимбали. На закінчення хочу сказати, що утривалена співпраця наукових, громадських, церковних організацій має бути сьогодні спрямована на використання науково-культурних заходів як важливих чинників пізнання інтелектуальних і художніх сил українського народу. Маємо й далі дбати про передачу знань зростаючому поколінню українців і привертати увагу інших народів до нашої своєрідної культури.

● РОЗШУКИ ●

Шукаю земляків, покійного, **АНТОНА НЕЧИПОРЕНКА,** з якими він переписувався з Австралії. Пишіть на адресу:
P. Mykytenko
21 Pitman St., Newcomb, 3219
Australia

Ксьонз Ірина розшукує своїх родичів по матері: **тітку ІРИНУ ЙОСИПІВНУ ВИШНЕВЕЦЬКУ** (дівоче прізвище **Радгааз**), що народилася у Києві приблизно в 1918 р. і еміґрувала до ЗСА в 1943 р. разом з сином. Син її **Віктор Валентинович Вишневецький** нар. у Києві приблизно в 1938 р. Останніми роками вони проживали в Ню Йорку. Віктор є онкологом і має лікарню.
Писати на адресу:
Україна
Волинська область
м. Горохів
вул. Лисенка 15 кв. 2
Ксьонз Ірина Феодосівна